

Buk pa Daniel - Namba 60

Lamo pa Daniel ki Misteri pa Piny pa Rwot ma abicadek: Nyutu pa Cawa me Agiki

Jeff Pippenger

2024-01-24

I diro apar abiro ki apar aboro me Buk me Yabo ma Yohana oneno, malaika okelo bot Yohana neno pa roco pa kit pa Papa. I atura-aturo pa roco pa iye ma i agiki, lwak me poropheti me Baibul gi yaro kany.

Kany tye wic ma tye ki ngec. Wii abicel gin got abicel, ma iye dako obedo. Kede tye rwodi abicel: abic opoto woko, acel tye, ki mukene pod pe obino; ka obino, myero omede kare manok. Kede le ma obedo con, ento kombedi pe tye, en aye aboro, ki obedo i kin abicel, ki oceto i balo woko. Revelation 17:9-11.

Yohana onongo otero ne i mwaka 1798 kun Roho, ka kany gityeko poko ne ni wii abiro ma i gin me lewic ma otingo dako me Paapa gin rwot abiro. Rwot obedo piny, ki piny bende obedo wi i porofeci pa Baibul. I mwaka 1798, piny abich onongo opoto, ki piny acel onongo tye ka rwako teko. Piny me abiro onongo pud obino, ki kilaro ne ki rwot apar. Ci dong gityeko mii Yohana ngec ni piny me aboro obedo lewic me Paapa, ma obedo pa abiro. Paapasi onongo obedo piny me abich, ki onongo oyudo lac ma kelo tho; ento ka lac ma kelo tho pa en ogonyore, dong obedo wi me aboro, ma obedo pa abiro.

I Daniel 2, lwak angwen me acaki gin aye: Babilon, Medo-Peresia, Girisi, ki Roma. Lwak angwen magi pa piny bene ginyutu calo lwak angwen me chuny, ki kacel ginyutu rwodi aboro, onyo wi aboro, me Revelation 17, pien Yesu kare ducu nyutu agiki pa gin ki acaki pa gin. Daniel 2 en nyutu me acaki pa lwak me porofesi pa Bibul, ki Revelation 17 en ma agiki; omiyo myero gin rwate, pien Lubanga pe loko matwal.

Piny-ruoth me namba 5, ma opoto i 1798, en Babilon me roho, Upapa. Piny-ruoth me namba 6, ma i 1798 onongo tye ki twero, en piny-ruoth ma tye ki lawa aryo, ma onongo gicimo calo piny-ruoth ma tye ki lawa aryo pa Medi ki Peresia. Piny-ruoth me namba 7, ma tye iye rwodi apar, ma i 1798 pe onongo gibino, en piny-ruoth me lobo weng acel, ma onongo gicimo calo Giriki, piny-ruoth me lobo weng acel pa Aleksanda Madit. Wi me namba 8, ma onongo obedo i bot gin me namba 7, en piny-ruoth me namba 5 ma onongo tye ki jeraha ma kelo tho, ento odok obed odii ka jeraha ma kelo tho ogonyo.

Rwom pa randi madit otime i “cawa” me kec pa cik pa Sande, en aye kare ma ocako ki cik pa Sande i United States kede mede anyim i lok me mukato nyaka kare me temo pa dano otieko. I “cawa” en, ma i Daniel kiketo nying ni “ceng pa rwodi magi”, Lubanga obi tero lwak pa En. I “cawa” en koth me agiki tye ka cwalo piny.

Koth me agiki tye ka bino bot jo ma maleng; dong gin weng bimeko ne macalo ma con.

Ka malaika angwen gu weko gengo woko, Krisito obi keto teko me rwot pa en. Pe ngat mo nongo koth me agiki, ento jo keken ma tye ka timo ducu ma gi twero. Spalding ki Magan, 3.

Yubo woko pa kec me agiki tye ka mede mede, pien rwate ki keto tam, ki keto tam bene tye ka mede mede. Millerites gi onongo gineyo ni gitye ka bedo i tung cing pa cal ma i dyer aryo pa Daniel. Gi onongo gigeno ni Roma obedo lobo pa Rwot ma i piny ma agiki, ki gin onongo atir, ento ngec gi onongo pe opong.

"Kare pa rwodi magi" tye aa i lok mukato pa lwak pa Loma; ento pe en lok mukato pa Loma me lutme Lubanga onyo me Paapa; en aye lok mukato pa Loma me tutunu. Millerite gicwako Loma me lutme Lubanga ki Loma me Paapa calo lwak acel, ki i timo kamano gicwako lok acel i buk Ezekiel ma nyuto rwot me agiki pa Yuda (Zedekia), me cwalo te i ngec gi.

In, rwot marac ma pe maleng me Isirayel, ma nino obino, ikare ma tim marac bi giko, Man aye ma Rwot Lubanga owaco ni: Kwany otut me wi, kede yweyo korona: man pe binedo calo con: yaro malo en ma piny, kede woyo piny en ma itye malo. Abalo, abalo, abalo ne; kede pe binedo dok, nyaka obino en ma twero ne iye; kede abi mii ne. Ezekiel 21:25-27.

Cak ki Zedekiah, bi bedo piny pa Rwot adek ma bi 'cweyo' woko, ma bi kelo nyaka bot Kristo, ma 'twero en aye' me bedo Rwot. Babulon, Medo-Peresia ki Girisi bi cweyo woko weng' nyaka piny pa Rwot me Loma; i kare pa piny pa Rwot ma angwen eno, Kristo bino oketo piny pa Rwot. En otimeo kamano keken.

Ma maduong i komgi ma gitye ka kelo piny Juda i potu ki cito mapol, obedo Zedekiah, rwotgi. Ka orwenyo woko tam pa Rwot ma omiyo ki kom nabii, ka ocoyo woko caro me apwoyo ma oweko bot Nebukaduneeza, ka ogoyo lok pa lagam me luu bot Nebukaduneeza, ma onongo ocamo i nying Rwot Nyasaye pa Isirayel, rwot pa Yuda ocako lwenyo bot nabii, bot ngat ma omiyo ne ber, ki bot Nyasaye ne. I pore me ngec pa wii kene, ocako yero kony bot lacar ma kare con me ber bedo pa Isirayel, oko lamo i ne bot Misri, wek gim i ne faras ki jo mapol.

'En bino bedo maber?' Lubanga openyo pi ngat ma otimo kamano, ma oyabo piny yec ki kica me maleng weng; 'Bino orwate ngat ma otimo gin calo eni? onyo obalo kica, ki omwaro? Ka an tye ngima, Lubanga Rwot owaco, adok ni i kabedo ma rwot ma omiyo ne obedo rwot tye kany, ma oyabo piny yec pa rwot eno, ki obalo kica pa rwot eno, ki rwot eno i tung Babylon, bino tho. Pe Farao bito golo kony pi en i lweny, ki lwak me lweny ma kuat ki dul madwong: ... pien oyabo piny yec kun obalo kica, ka nen, omiyo cing, ki otimo gin weng magi, pe bino orwate.' Ezekiel 17:15-18.

I bot 'lare rwot ma rac ma pe lumal' nino me kwero agiki obino. 'Kwany woko otut me wi,' Rwot Lubanga ociko cik, 'ci kwany woko korona.' Pe onongo Judah bi bedo ki rwot doki, nyaka Kiristo keken ocako lobo me rwot pa iye. 'Abi turo woko, abi turo woko, abi turo woko ne,' en aye cik pa Lubanga pi kom me rwot me ot pa Dawudi; 'ci pe bi bedo doki, nyaka obino en ma twero tye iye; ci an abi mi ne.' Ezekiel 21:25-27. Prophets and Kings, 450, 451.

Miller onongo obedo kakare, ento ngec pa en onongo pe opong, pien lwak ma Kricito onongo oketo ka en onongo wot ikin dano, pe obedo lwak me piny ma agiki. Iceto ki lwak pa Lom me joo, pud onongo obedo rwot angwen. Ento Kricito onongo oketo lwak me 'kica' i yac, ento lwak meno

onongo pe okete i cawa pa rwot apar ma i buk me Revelation 17, kadi pe onongo okete i cawa pa kot me agiki. Lwak ma Kricito obi keto i cawa me agiki, en lwak pa en me 'dwong'. Sister White owaco maber ikom lwak aryo magi.

Jo Millerite gi ngeyo ni Kirisito oketo lobo pa rwot i kare pa lobo pa rwot ma angwen; gin atir, ento ngecgi pe opong. I kare pa lobo pa rwot ma angwen, Kirisito oketo lobo pa "grace," ci i kare pa lobo pa rwot ma aboro, oketo lobo pa en me "glory." I kare ma oketo lobo pa "grace," Roho Maler ocwalo piny i Pentecost. Pentecost obedo alama ma nyutu cwalo piny me "latter rain," i kare ma oketo lobo pa en me "glory."

Ngec me Pentekoti obedo ngec me odwogo ki tho ma atir pa Kirisito. Ngec me kot me agiki, i dul, en ngec me odwogo ki tho ma kicimo cal ki nyig lok me poropheti, ma waco ni "ma namba 8 me bot 7," ma kimito i laping, kede tong aryo pa laping pa piny. Lobo ma namba 4 ki ma namba 8 aye kama Kirisito oketo Lobo pa Rwotne.

Lok me nyutu ma Jokony pa Rwot onongo ginyuto i nying Rwot, onongo obedo maber i gin weng, ki tim ma gituro iye onongo tye ka time dong. 'Cawa opong woko, Piny pa Lubanga ocake,' en onongo obedo ngec pa gi. I kato pa 'cawa'—week 69 i Daniel 9, ma onongo myero ocoke bot Masiya, 'En ma omego ki yot'—Krisito onongo okwano loro pa Roho Maleng lacen ma Yohana nobatiso En i Yordan. Kede 'Piny pa Lubanga' ma gi onego ni ocake, okete woko ki tho pa Krisito. Piny man pe obedo, calo kit ma gi konyo gi yie iye, piny pa lobo. Pe bene obedo piny ma bi bino anyim, ma pe tye ki tho, ma kibikete ikare ma 'piny ki twero, ki lamal pa piny i bwo polo weng, kibimiyo bot jo maleng pa Rwot Madit Loyo Weng;' piny pa kare weng, ma i iye 'twero weng bite timo tic bot En ki winyo En.' Daniel 7:27. Calo kit ma itiyi kwede i Buk pa Lubanga, lok 'Piny pa Lubanga' kitiyo kwede me nyutu piny pa ngwec ki piny pa dwong. Piny pa ngwec oketo i wang wa ki Paulo i Mok pa Hebru. Inyim kwaco bot Krisito, Lami ma tye ki kica ma 'rwate ki peko wa,' latic pa Krisito owaco ni: 'Ento wabino ka cwiny matek bot kom pa ngwec, wec wanongo kica, ki wanongo ngwec.' Hebru 4:15-16. Kom pa ngwec nyutu piny pa ngwec; pien bedo pa kom nyutu bedo pa piny. I cal mapol pa En, Krisito tiyo ki lok 'Piny pa Polo' me nyutu tic pa ngwec pa Lubanga i cwiny jo.

Erac, kom pa utukufu nyutu lwak pa utukufu; ci i lok ma Yesu owaco pi lwak man, en waco ni: 'Ka Wod dano obino ki utukufu pa en, ki malaika maleng ducu ki en, dong obedo i kom pa utukufu pa en; ci i anyim en jo me piny ducu gubicwako.' Matayo 25:31, 32. Lwak man pud tye me anyim. Pe gubicako keto ne nyaka dwogo pa Krisito ma aryo.

Lwak me kica okete woko ka poto pa dano otime, ka kiketo yo pi dwoko woko lobo dano ma ocako kwer. I kare meno, obedo i paro pa Lubanga, ki i lok ma Lubanga oketo; ci ki geno, dano romo bedo jo me lwak ne. Ento pe onongo okete rwate nyaka ceng ma Krisito otho. Kadong, ka dong ocako tic pa piny, Lakony Kwo, kun ogoro cwiny ne pi bedo cwiny matek ki pe apwoyo pa dano, otwero bedo ni odwogo ki juko pa Calvary. I Getsemane, acuma me peko oruru i lwet ne. Kany keken, otwero bedo ni onyweyo ngwec me remo ki i lacim pa wi ne, ci oweko lobo dano ma ocako kwer wek gibale i kwer gi. Ka onongo otimo man, pe onongo obedo dwoko woko pi dano ma opoto. Ento ka Lakony Kwo ogolo kwo ne, ci ki pwec ma cok oyaa, "Ocoke woko," ci kuno tyeko me yo me dwoko woko omoko rwate. Lok me konyo

woko ma kityeko oketo bot gi aryo ma ocalo kwer i Eden kityeko golo rwate ne. Lwak me kica, ma con onongo obedo ki lok pa Lubanga, i kare meno kityeko okete woko.

Kamano, tho pa Kristo—gin keken ma lami pa Kristo oneno calo ogiko me balo woko geno gi—en aye ma otyeko weko geno gi obed adada ma pe opoto. Ka obedo okelo botgi kweg me cwiny ma rac tutwal, en aye rwom madwong me nyutu ni geno gi tye atir. Gin ma time ne ma okwako gi ki cwer cwiny ki pe geno en aye ma ogolo bur me geno bot nyithindo weng pa Adam, ki iye dong ocung kwo me anyim ki ywaya cwiny ma pe ogiko pa jo me Lubanga ma tye atir i kare ducu.

Paro me kica ma pe giko ne tye ka donyo i tyeko gi, kata ka i cwiny ma obur pa lupwonye. Kare cwinygi ne dong kigamo ki kica pa Lubanga kacel ki teko pa pwony pa En, ma 'nowaco macalo dano mo pe owaco,' ento i iye, ka 'dahabu maleng' me hera pa gi bot Yesu obedo piny, bene tye kacel ki cwer-cwiny pa piny kede mito bedo madit pa keni keni. Pien bene i odi me Pasika, i saa ma pire tek, ka Rwotgi dong obedo kacako donyo i bwoc me Gethsemane, ne tye 'tapo i botgi, ange ma myero gicoyo ni obedo madit loyo.' Luka 22:24. Neno me wanggi ne opongo ki kom-rwot, korona, ki cobo; ento i nyimgi keken ne obed yubu ki peko me pach, ot me kooti, ki salaba pa Kalivari. En cwer cwiny pa gi, kacel ki lago cobo pa piny, ma omiyo gucongo mot-mot ki pwony marac me karegi, ka gucapo lok pa Lalarwa ma nyuto kit matwal me lobo pa En, kede ma nyutu i nyimgi peko ki tho pa En. Kacel, bal man eno ogombo gi i tem—ma tek keken ento ma myero—ma kiyeeyo pi yubo gi. Kata obedo ni lupwonye guwii marom pa lok pa gi, kede pe gu nongo gityeko tamogi, ento guwaco ngec me cuc ma Lubanga omii gi, ki Rwot obimiyo gi lum pi yiegi kede obiketo winyogi i cobo. Gi myero giyik woko tic me waco i lub me piny weng Enjili ma lamal pa Rwotgi ma odwogo ki tho. Pek ma ne cwinygi owinyo calo matek tutwal, kiyeeyo pi poyo gi me tic man. Lweny Madwong, 347, 348.

I Buk me Adyere, “wii ma tye ki rieko” limo “lim pa dano”, kede ng’eyo ni “dano” en bene cing me namba 8, ma obedo acel ki gin 7. “Ngat me richo” en rwot pa cing me namba 8 ma obedo rwot pa rwote ki latic me cato me piny, ma kanisa 7 omedo kede pi yweko cem me lubo, kede ma tye kabedo i wi pi mapol.

En owaci an ni, Pi ma in oneno, ma dako me prostituti obedo iye, obedo jo, ki lwak madwong, ki oganda, ki leb. Nyutu pa Yohana 17:15.

Ngat me richo obedo rwot ikom lobo me politiki, me cente, me dini, ki me cik pa lobo, kede dano weng, ka woko jo ma giloyo Lam, ki cal pa en, alama pa en, ki namba me nying pa en.

Aneno calo pi me lacer ma kipuro kacel ki mac; gi ma kityeko gonyo lebi, ki cal pa iye, ki alama pa iye, ki namba pa nying pa iye, gitye ka cano i wi pi me lacer, gi tye ki adungu pa Lubanga. Gi tye ka goyo yore pa Musa, laco pa Lubanga, kacel ki yore pa Dera, waco ni, ‘Tic mamegi tye madit kacel ki ma mereere, Rwot Lubanga ma tye ki tek weng; yore mamegi tye ma ber kacel ki ma adier, in Rwot pa jo maleng.’ Revelation 15:2, 3.

“Jo ma wii maber” ma gi tye ki “ngolo” bot “medo me ngec”, ka Yabo pa Yesu Kristo kigolo cing, gin jo ma tye ki “ngolo” kede “gikano namba pa rupur: pien en namba pa dano; ki namba ne obedo 666.” “Ngolo” man nyutu but acel i “yore adek me temo” ma kare keken timore ka Yesu ogolo

cing i poropheti. Man aye pingo kicoyo ni gi “oloyo i kom” “namba pa nying ne.”

Nongo loyo obedo loyo pime, ci joma ‘gi riek’ ki ‘ngeyo’ ginongo loyo ma kilore kwede namba 666, ki bene nyutu ni tye lobo me rwot aboro, ci ma aboro obedo me iye ma abiro. ‘Misteri’ meno kiyaro iye i chapta aryo me Daniel, pien lamo pa Daniel obedo me ngeyo ‘misteri.’ Nyutho ma nyutu ni tye lobo me rwot aboro, ci lobo me rwot ma aboro obedo me iye ma abiro, ki namba me lobo me rwot meno en 666, en aye ‘misteri’ ma kiyaro ni Daniel onongo o nongo kwede kubo lamo ne, ci Daniel nyutu calo ‘jogi ma gi riek’ i kare me agiki pa Lubanga.

Daniel calo ‘jo ngec’ me cawa me agiki, ma kim me Daniel 2 oyabo botgi; ki kim eno en aye nyiso ni wac me agiki ki wac me acaki ikom piny pa rwot i porofeci me Bibul, nyiso ni i cal tye piny pa rwot abongwen. Nyiso man konyo mede ngec me jo Millerite ikom Daniel 2; ento, ka ki ngeyo, lumeny mere dok obedo madwong pi apar. Lumeny mere, pien obedo madwong pi apar, obedo tem ma ‘jo ngec’ loyo; pien piny pa rwot abongwen ma obedo i tung abiro, en bende piny pa rwot abicel, ma obedo kacel me adek pa ‘dragon’, ‘beast’ ki laporofeti marac. En aye, ‘dragon’, ‘beast’ ki laporofeti marac gin weng piny pa rwot abicel, kede kacel nyutu 666.

Nebukadneza oteme ki nyuto ma tye i Daniyeli chapta aryo, ento pe otyeko temo. I Daniyeli aryo, Daniyeli obedo alama pa “jenge” ma gityeko temo pa misteri pa cal. Nebukadneza i chapta adek obedo alama pa jogi marac ma pe gityeko temo acel keken eni. Nebukadneza, calo Rwot mambere pa duk mambere, obedo alama pa Rwot agiki pa duk agiki. Omiyo obedo alama pa “ngat me richo,” ngat me porofesi ma kanisa abiro gimako. Dano ocweyo i nino abicel; omiyo namba abicel obedo namba pa dano. Namba pa Nebukadneza obedo abicel. Nebukadneza pe otyeko temo pa namba 666, kede obedo alama pa jogi marac pa nino agiki. Calo alama pa “ngat me richo,” nambane obedo abicel.

Rwot Nebukadneza otimo cal me zaabu, ma obedo madit i wiye 60 kubit, ki madit i tung 6 kubit; oyubu ne i pat Dura, i provinsi me Babilon. Daniel 3:1.

Cal me zahabu en obedo kubiti 60 ki kubiti 6. Nebukadneza, ma namba ne obedo 6, ocweyo ne. Cal onongo oketo ne kun rweny bot leri me cal ma i chapta aryo, kede lok me yaro me cal ma odiyo adek; ka i ngeyo ni namba me Nebukadneza en 6, dong obedo 6, 6, 6.

Wa bino mede ki pwonye man i coc ma anyim.

Paro me keto duk madit, kacel ki ot pa rwot ma bi tye kare weng, onongo oloko cwiny pa rwot madwong tutwal, ma i anyim twero me lweny pa en, jo piny weng pe gityeko bedo anyim. Ki rugo cwiny ma ocake ki mito loyo ma pe tye ki raa, kacel ki dwong-ikene, en odonyo i kore ki jo ngec pa en pi kit me keto man piny. En opotho wii i timo pa Lubanga ma pire tek ma ocake ki ndoto me cal madit; ci opotho wii ni Lubanga pa Isirayel, ki lacoo mere Danieri, ocweco maber gin ma cal nonge kwede, kacel ki ni, i loko ne man, jo madit me piny ogwokogi ki tho ma kwer; ka gicwilo wii gin weng, kagwoko keken mito pa gi me keto twero pa gi ki loyo pa gi, rwot ki lami-kore pa lobo giciko ni, ki yo weng ma twero, gibitemo yilo Babilon malo calo loyo madwong, ka medone rwatte pa jo piny weng.

Alama ma Lubanga ocweyo kwede me nyutu bot rwot ki jo mito pa en pi lwak me lobo, kombedi ki bino miyo ne tici me pako teko pa dano. Tam ma Daniel ocwalo ki bino kwero ne ki weko ne piny; gin atir ki bino lokone marac ki ticone marac. Alama ma Polo ocwalo ne me nyutu i wii pa dano gintic madwong me cawa ma bino, kombedi ki bino timo kwede me gengo yubo ngec ma Lubanga onwongo mito piny oyudo. Ka kamano, ki kube pa dano ma rweny, Setani nonongo tye ka temo gengo mito pa Lubanga pi dano ducu. Lakwena pa dano ducu onongo ngeyo ni atir ma pe ki rwate ki bal obedo teko maduong me gwoko; ento ka ki timo kwede me yubu keni ki miyo mede anyim kube pa dano, obedo teko me marac.

Ki i ot me mwoc pa en ma opong, Nebukaduneza omiyo kicweyo cal madit me dhahabu, ma calo i kit mapol calo en ma ne onen i wang lanyut, kacce i but acel keken: kit gin ma ocweyo kwede. Pien gigoyo yot i yik ma ber pa jogi pa gi ma pe atir, Kaldeo pe obedo kare mo gicweyo gin mo ma tye ki dwong ki ladit calo cal man ma yweyo maber—mit me tiga 60 i wi, ki 6 i obot. Pe gin ma yot ni i piny ma woro cal obedo pi ngat weng, cal ma ber ki ma pe ki cano iye, i pobo Dura, ma nyuto ber pa Babilon ki maberne ki tecone, myero kicweyo ne me gin me woro. Pien man, kiketo yore me timo en, ki kicwalo cik ni, i nino me kicweyo ne me gin me woro, gin weng myero ginyuto woro madwong bot twero pa Babilon, kun gicweyo wi piny i pot cal.